

[Ritta Ahm.]

gøres opmærksom på disse forhold, og jeg håber, at det med tiden vil give et synligt resultat.

Miljøministeren ser med bekymring på nedgangen i befolkningstallet på landet, og jeg har lyst til at tilføje: så gør dog noget ved det, hr. miljøminister! Det nytter ikke at vurdere landsbyerne og vore landsogne efter gamle prognoser og normer, for det gamle grundlag for landsbyernes eksistens og berettigelse eksisterer ikke i dag, og ingen ønsker det ej heller, men det, det drejer sig om, er at finde en målsætning for disse områder i dag under de forudsætninger, et moderne samfund giver. Tiden har jo vist, at der i allerhøjeste grad også er brug for et alternativ til storbyens befolkningskoncentration. Desværre ser vi flere steder i landet, at den fysiske planlægning finder sted i og omkring den største by i primærkommunen, således at de mindre samfund i samme kommune lades i stikken og stagnerer. Man har også set eksempler på det modsatte, at der sker en ekspansiv udvikling i et lille samfund, og i begge tilfælde bliver disse samfund knust.

Hvor små og hvor store skal vore byer være for at kunne fungere, og hvornår er en by for stor? Det er der forskellige meninger om, og jeg er glad for, at der nu i de nye planlægningslove tages stilling hertil, og at de enkelte byers vækst først og fremmest må blive en regionplanopgave, selv om det må være en landsplanopgave at fastsætte nogle generelle retningslinjer for denne planlægning. Det er jeg enig i, men vil endnu en gang — jeg har nævnt det adskillige gange — opfordre miljøministeren til at se på zonenlovens cirkulærer, hvis ikke selve loven kan ændres, idet den restriktive måde, denne lov administreres på, virker direkte hæmmende på udviklingen på landet. Der er så megen gammel kultur i vore landsbyer og landsogne, som er bevaringsværdig, ikke som museum, men som et samfund, der fungerer på lige fod med andre enheder.

Ved behandling af kommuneplanlægningsloven i sidste samling arbejdede et udvalg under landbrugsministeriet med en klassificering af landbrugsjorden, og det er også nødvendigt for den fremtidige planlægning, at politikerne ud fra denne klassificering kan tage rimelige hensyn til landbru-

gets interesser i forbindelse med ekspropriation af jord til andet formål.

Jeg har forstået, at miljøministeren vil fremsætte forslag, hvorefter kommunerne skal have bemyndigelse til ekspropriation af jord til erhvervs- og boligbyggeri. Naturligvis kan en udvikling ikke gå i stå på grund af manglende jord til planlægningsopgaver, men der må være en rimelig balance mellem landbrugets og kommunernes interesser.

Til slut vil jeg gerne udtrykke stor tilfredshed med denne landsplanredegørelse med de nuanceforskelle, der nu måtte være, og kristeligt folkeparti vil støtte de gode intentioner, der ligger bag. Jeg deler fuldt ud socialdemokratiets ordførers, hr. Ejler Kochs, opfattelse af, at en decentralisering er afhængig af en stærk central styring, for at den kan lykkes.

Fuglsang (DKP):

Ingen kan med rette bebrejde ministeren og hans embedsmænd, at de skulle mangle fremsyn eller evne til at forklare, hvad der landsplanmæssigt burde gøres. Jeg vil gerne sige, at jeg både kunne følge dem et langt stykke hen ad vejen, og at jeg også gerne ville gøre det.

Jeg kommer fra Nordjylland, netop en af de landsdele, som ministeren omtaler, hvor arbejdsløsheden konstant er større, lønninger og indkomster mindre og serviceniveauet lavere end andre steder i landet. De nordjyske kommunister har udarbejdet et program for deres landsdel om, hvordan den skal gøres bedre at bo og leve i, og jeg vil sige, at en hel del af de forslag, som vi har tænkt os, genfinder jeg i denne redegørelse. Nu kan det, at vi stiller et sådant forslag, selvfølgelig virke lidt lokalegoistisk, men sådan må det ikke opfattes, for det, som er et retfærdighedskrav for den nordjyske befolkning, gælder i lige grad for andre egne i vores land som Vest- og Sønderjylland, dele af Øerne, Bornholm, for slet ikke at tale om de små øsamfund. Men det gælder også for hele landet og er i hele befolkningens interesse, at vi netop fører en planpolitik, som sikrer en harmonisk udvikling af alle landsdele, og en effektiv udnyttelse af alle vore naturlige geografiske og menneskelige muligheder. Derfor kan vi selvfølgelig kun støtte de tanker, som ligger om en vekselvirkning og koordinering